बजेटमा कस्ले के भने ?। पृष्ठ ६

प्रेस काउन्सिलबाट 'क' वर्गको मान्यता प्राप्त

विकास

www.bikaskhabar.com

खबरपत्रिका साप्ताहिक

sfof{ho

थाहा नगरपालिका-७

शिखरकोट, मकवानपुर

k|fg g+

०५७-४०००१०

0dh

bikaskhabar@gmail.com

● मकवानपुर, वर्ष-१०, ● अंक-०१, ● २०७४ साउन ०२ गते सोमबार, ● 17 July, 2017, ● नेपाल सम्वत्-११३७, ● पृष्ठ-६, ● मूल्य रु. ५/-

किसानलाई सहयोग

पशु सेवा कार्यालय पालुङले राष्ट्रिय पुनर्स्थापना कोषको कार्यक्रम अन्तर्गत पशु पालन कृषकहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराएको छ । कार्यालयको कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका बाख्रापालक, बङ्गुर पालक, कुखुरापालक तथा गाईभैंसी पालक कृषकहरूलाई लक्षित गरी पशु सेवा कार्यालयले सहयोग उपलब्ध गराएको हो ।

कार्यक्रमअन्तर्गत शनिबार थाहा नगरपालिका वडा नं. ४ र ५ वडा कार्यालय शिखरकोट र वडा नं. ११ र १२ नौखण्डेमा कार्यक्रमको आयोजना गरी पशुपालकहरूलाई सहयोग उपलब्ध गराइएको पशु शेवा कार्यालय पालुङका राघबेन्द्र मिश्रले बताए ।

इन्द्रसरोवरको बजेट १९ करोड ९० लाख

मकवानपुरको इन्द्रसरोवर गाउँपालिकाको प्रथम गाउँसभाले १९ करोड ९० लाख ५० हजारको अनुमानित कार्यक्रम प्रस्तुत गरेको छ । गाउँसभामा अध्यक्ष जीवन लामाले बजेट पेश गरेका हुन् ।

गाउँसभाले एउटा एफ.एम.रेडियो सञ्चालनका लागि समेत बजेट विनियोजन गरेको छ । इन्द्रसरोवर ताल किनारमा

पर्यटन विकासको लागि साइकल मार्ग निर्माण गर्ने, उद्योग बाणिज्य संघ मकवानपुरको समन्वयमा इन्द्रसरोवर उद्योग वाणिज्य संघ स्थापना गर्ने नीति लिएको छ ।

गाउँपालिकालाई बालमैत्री बनाउनका लागि बालमैत्री अवधारणालाई अबलम्बन गर्ने नीति रहेको छ । गाउँपालिकामा गैरसरकारी संस्थाले आफ्नो कार्यक्रम सञ्चालन अघि अनिवार्य स्वीकृत लिनुपर्ने गाउँपालिकाको नीति रहेको छ । गाउँसभामा नीति तथा कार्यक्रम पश्चात् सभा साउन ५ गतेसम्मका लागि स्थगित गरिएको छ ।

रोजगार हुने अवसर !

कम्प्युटरमा पेजमेकर चलाउन सक्ने नेपाली टाइप गर्न सक्ने डिजाइनमा रुची भएका इमान्दार युवा युवतीलाई स्वरोजगार हुने अवसर छ ।

सम्पर्क:
९८४५०६८०७०

थाहा नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को

बजेट ३७,४७,९६,000

विषयगत योजना	बजेट (रु.हजारमा)
विषयगत कार्यालय	११०९७७
पूर्वाधार विकास	१०५७६३
कुल चालु खर्च	६७०००
कार्यालयबाट हुने अन्य पुँजीगत खर्च	२२२४३
खानेपानी	१४३३५
कृषि	८९५०
शिक्षा	८४२९
संस्कृति तथा परम्परा	६२५०
स्वास्थ्य तथा सरसफाई	६०३०
खेलकुद	३८५०
सडक बत्ती	३२००
अन्य प्रवर्द्धन	२९००
तथ्याङ्क तथा योजना निर्माण	२६००
बालबालिका	१९१९
गोरेटोबाटो/पैदल मार्ग	१९००
पर्यटन	१८५०
महिला	१४००
विपद व्यवस्थापन	९००
जनजाति	९००
दलित	८००
ज्येष्ठ नागरिक	८००
अपाङ्ग	७००
थाहा बसपार्क	५००
सीप विकास	३००
कर्मचारी क्षमता अभिवृद्धि	३००
जम्मा बजेट	३७४७९६

-स्रोत: थाहा नगरपालिका

◆ विकास संवाददाता
थाहानगर

मकवानपुर थाहा नगरपालिकाको ३० असारमा सम्पन्न प्रथम नगरसभाले आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट पास गरेको छ । नगरपालिका घोषणा भएपछि पहिलो पटक जनप्रतिनीधिले नगरसभामा पेश गरेको बजेट पास भएको हो । नगरसभाले कार्यपालिकाबाट पास गरी नगरसभामा पेश भएको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट पास संशोधन बिना नै पास गरेको हो ।

थाहानगर कार्यपालिकाले २९ असारमा छलफल सहित कुल ३७ करोड ४७ लाख ९६ हजारको बजेट नगरसभामा पेश गर्ने निर्णय गरेको थियो । थाहानगरको नीति तथा कार्यक्रम, र प्रस्तावित निर्णयहरू नगर प्रमुख लवशेर विष्टले सभामा पेश गरेका थिए । नगर उपप्रमुख खड्गबहादुर गोपालीले ३७ करोड ४७ लाख ९६ हजार रूपियाँको बजेट सभामा पेश गरेका थिए । उप प्रमुख गोपालीले पेश गरेको बजेट सभाबाट अनुमोदनका लागि नगर प्रमुख विष्टले सभा समक्ष प्रस्ताव राखेपछि सभाबाट अनुमोदन भएको थियो ।

नगरसभाले थाहालाई प्राप्त ११ करोड ९ लाख ७७ हजार शसर्त अनुदान समेत समावेश गरी कुल चालुतर्फ १७ करोड, ७९ लाख ७७ हजार विनियोजन गरेको छ भने पुँजीगततर्फ १८ करोड २१ लाख ७६ हजार विनियोज गरेको छ । थाहा नगरपालिकाले आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ का लागि आन्तरिकतर्फ २ करोड ५३ लाख ४३ हजारको आय अनुमान गरेको छ भने केन्द्रीय अनुदानतर्फ विषयगत कार्यालयको शसर्त अनुदानबाट ११ करोड ९ लाख ७७ हजार र वित्तिय समानिकरणबाट २३ करोड ८४ लाख ७६ हजार गरी कुल ३७ करोड ४७ लाख ९६ हजारको अनुमान गरेको छ ।

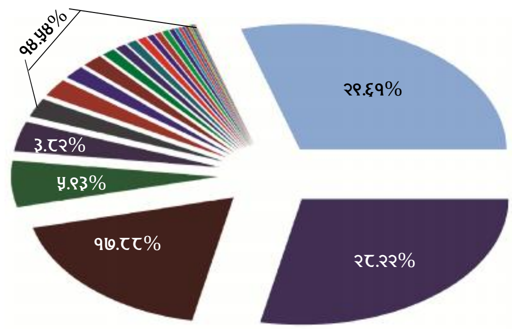

o;/L5l/ofh{6

थाहा नगरपालिकाले योजना छनोटदेखि नगरसभामा पेश गर्दासम्म ख्याल नगर्दा बजेट कनिका छरे झैं छरिएको छ । नगरपालिकाको पहिले-पहिलेको अभ्यास विपरित बजेटबाट टुक्रे कार्यक्रमहरू तर्जुमा भएर सभामा पेश भए पनि ति योजनाहरू सजिलै पास भएकाछन् । नगरसभाबाट पास भएका कतिपय योजनाहरू २५/३० हजार रूपियाँसम्मका छन् । यो बजेट विनियोजनको तथ्याङ्कले पनि बजेट कतिसम्म छरिएको छ भन्ने कुरा स्पष्ट हुन्छ ।

वडा भेलाबाट तर्जुमा गरी सभाले पास गरेका योजनाहरूलाई विभिन्न मुख्य २५ शीर्षकमा विभाजन गर्दा नगरको कुल बजेटको १ प्रतिशत भन्दा कम बजेट पर्ने शीर्षक १५ वटा रहेका छन् । नगरको प्रचार गर्ने ख्याती **'कृषि र पर्यटन'** शीर्षक पनि यहि भित्र परेका छन् ।

नगरपालिकाको कुल बजेटको २९.६१ प्रतिशत बजेट विषयगत कार्यालयका लागि सशर्त अनुदानको रूपमा छुट्याइएको छ । नगर कार्यपालिकाले समग्र नगरको पूर्वाधार विकासतर्फ २८.२२ प्रतिशत बजेट छुट्याइएको छ । पुर्वाधार विकास अन्तर्गत नगरपालिकाको भवन, वडा कार्यालयहरू, वडामा निर्माण हुने सडकहरू, सडक कालोपत्रेसमेत रहेका छन् । त्यस्तै नगर कार्यपालिकाले विषयगत बाहेक १७.८८ प्रतिशत चालु तर्फ विनियोजन गरेको छ । नगरपालिकाले विषयगत कार्यालयको बजेटलाई पनि चालुमै राखेर बजेट पुस्तिका तयार गरेको छ ।

नगरसभाले पुँजगत खर्च शीर्षकमा विभिन्न खर्च समावेश गरेर अन्य पुँजगित खर्च अन्तर्गत ५.९३ प्रतिशत बजेट विनियोजन गरेको छ । नगरको समग्र खानेपानी व्यवस्थापनका लागि ३.८२ प्रतिशत बजेट विनियोजन गरेको छ । बेमौसमी तरकारी उत्पादन क्षेत्रको रूपमा परिचित थाहानगरको कृषि क्षेत्रका लागि नगरसभाले कुल बजेटको जम्मा २.३९ प्रतिशत मात्र बजेट छुट्याएको छ । त्यस्तै शिक्षामा २.२५ प्रतिशत, संस्कृति तथा परम्परामा १.६७ प्रतिशत, स्वास्थ्य तथा सरसफाई शीर्षकमा १.६१ प्रतिशत रकम विनियोजन गरेको छ ।

खेलकुद विकासमा १.०३, सडक बत्तीका लागि ०.८५, अन्य प्रवर्द्धन शीर्षकमा ०.७७ प्रतिशत बजेट नगरसभाले पास गरेको छ । गुरू योजना तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापनमा ०.६९, बालबालिकाको क्षेत्रमा ०.५१, गोरेटोबाटो/पैदल मार्ग शीर्षकमा ०.५१ प्रतिशत बजेट विनियोजन गरेको छ भने पर्यटन प्रवर्द्धनमा कुल बजेटको ०.४९ प्रतिशत बजेट विनियोजन गरेको छ । नगरसभाले महिलाको क्षेत्रमा ०.३७, विपद व्यवस्थापनमा ०.२४, जनजातिको क्षेत्रमा ०.२४, दलितको क्षेत्रमा ०.२१, ज्येष्ठ नागरिकका लागि ०.२१, अपाङ्गको क्षेत्रका लागि ०.१९, थाहा बसपार्क निर्माणमा ०.१३, सीप विकासका लागि ०.०८ र कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि ०.०८ प्रतिशत बजेट विनियोजन गरेको छ ।

विनियोजित सबै शीर्षकको बजेट ३० असारमा सम्पनन नगरसभाले पास गरेको छ ।

नगरसभाले ऐन पास गर्‍यो

थाहा नगरपालिकाको पहिलो नगरसभाले नगरको आर्थिक ऐन तथा विनियोजन ऐन सर्वसम्मत पास गरेको छ । नगरपालिकाले आन्तरिक आय बढाउनको लागि राजश्व परामर्श समितिले तयार गरेको राजश्वको दर सहितको अनुसूची रहेको आर्थिक ऐन सभाले पास गरेको हो । अब नगरपालिकाले आर्थिक ऐनमा संलग्न अनुसूचीको आधारमा नगरपालिकाले नगरबासीहरूबाट कर संकलन गर्नुपर्नेछ ।

पहिलो नगरसभाले थाहाको विनियोजन ऐन पनि पास गरेको हो । नगरपालिकाको नगरसभाबाट विनियोजित बजेटलाई कसरी परिचालन गर्ने भन्ने विषयमा उक्त ऐनमा उल्लेख छ । खर्च नभएको शीर्षकको रकम शीर्षकान्तर गर्दा कति प्रतिशतसम्म गर्न सकिन्छ भन्ने विषयमा समेत ऐनमा उल्लेख छ । ऐन पाससंगै नगरपालिकाले विनियोजन गरेको बजेटको खर्च गर्नका लागि बाटो खुल्ला भएको छ ।

थाहानगर कार्यपालिकाले यसअघि कार्यपालिका बैठकबाट बैठक संचालन कार्यविधि, जनप्रतिनीधिहरूको आचार संहितालगायतकाको नियम तथा नियमावली र कार्यविधिहरू पास गरिसकेको छ ।

सम्पादकीय

बजेटको प्रतिफलतर्फ जनप्रतिनीधि गम्भीर बन

पहिलो चरणमा निर्वाचन भएका स्थानीय तहहरु मये अधिकाशको नगरसभा भएका छन् । गाउँपालिका तथा नगरपालिकाहरुको वडाहरुमा वडा भेला गरी योजना छनोट भएका छन् । नियमानुसार वडा भेला गरी प्राथमिकिकरण गरेर आएका योजनाहरु नै वडा समितिले बजेट तथा योजना समितिले अनुमोदन गर्ने व्यवस्था छ । तर्जुमा समितिबाट आएका योजनाहरु नगरसभा मार्फत कार्यान्वयनमा ल्याइन्छन् । गाउँपालिका नगरपालिकाको योजना छनोटमा एकरुपता ल्याउन र सहभागितामुलक बजेट तर्जुम ागर्नको लागि सरकारले मार्गदर्शन नै जारी गरेको छ । यसले गर्दा योजना छनोट तथा बजेट विनियोजनमा राम्रो परम्पराको विकासका लागि सहयोग सावित भएको छ ।

पहुँचको आधारमा होइन आवश्यकता र प्राथमिकताका आधारमा योजना छनोट होस् भन्ने सरकारको प्रमुख लक्ष हो । विकास निर्माणमा पर्याप्त बजेट विनियोजन हुन नसक्नु, भएको बजेट पनि सहीढंगले खर्च हुन नसक्नु र योजनाहरुको उचित प्राथमिकीकरण हुन नसक्नु मुलुकको विकासका लागि प्रमुख चुनौती बनेको छ । योजना छनोट प्रक्रियादेखि बजेट विनियोजन हुँदै कार्यान्वयन तहसम्म आइपुग्दा विभिन्नखाले समस्याहरु देखा पर्छन् । विशेषतः मुलुकमा जनप्रतिनीधि आएपनि वडाहरुमा हुने योजना तर्जुमामा अदृश्य रुपमा राजनीतिक पहुँचका आधारमा योजनाको छनोट हुने परम्परा कायमै छ । यसले स्थानीय तहको आवश्यकता भन्दा नेता तथा उनका आसपासका व्यक्तिहरुको चाहनामा योजना छनोट हुने सम्भावना बढी हुन्छ । छनोट भइसकेका योजनाहरुमा पर्याप्त मात्रमा बजेट विनियोजन हुन नसक्दा समयमा काम सम्पन्न हुन गाह्रो हुन्छ । लागत समय बढ्दै गर्दा बजेट बढ्ने भएकाले यसले अनावश्यकरुपमा राज्यको ढुकुटीमा थप भार पर्छ ।

तर्जुमा भइसकेका योजनाहरुको पनि समयमा काम शुरु हुन सक्दैन । उपभोक्ता समिति गठन प्रक्रियामै अल्मलिदा धेरैजसो विकास निर्माणका कामहरु असार मसान्तमा हुने गर्छन् । वर्षभरिको बजेट पछिल्लो एक/दुई महिनामै खर्च गर्ने परम्पराले हाम्रा विकास निर्माणका कामहरु गुणस्तरीय हुन नसकेको यथार्थ हो । सबैलाई खुशी पार्ने नाममा कनिका छरेजस्तै गरेर बजेट छर्ने परम्पराका कारण सबैजसो योजनाहरु अधुरै रहने समस्या उत्पन्न हुन्छ । सरकारी तथ्यांकलाई हेर्ने हो भने नेपालमा हालसम्म करीब ५५ हजार किलोमिटर सडक निर्माण भएको छ । ३० हजार किलोमिटर सडकमा मात्र बाह्रै महिना सवारी साधन चल्न सक्छन् । धेरैजसो स्थानीय तह आफैले आफ्नो विकास निर्माणमा दीर्घकालीन योजना बनाउन सकेको छैन । दीर्घकालीन योजनाबिना सञ्चालन गरिएका योजनाहरुले अपेक्षाकृत प्रतिफल दिने कुरै भएन ।

अब स्थानीय सरकारले स्थानीय आवश्यकता र त्यसले दीर्घकालीनरुपमा पार्ने प्रभावको मूल्यांकन गरेर विकासे योजनाहरु अगाडि बढाउनुपर्छ । अहिले पनि अधिकांश स्थानीय तहको पार्श्वचित्र (प्रोफाइल) तयार गरेका छैनन् । सबैभन्दा पहिले सबै वडा, गाविस, नगरपालिका र जिल्लाको पार्श्वचित्र तयार गर्न जरुरी छ । कुनै पनि स्थानको आवश्यकता, सम्भावना र प्राथमिकता के हो भनेर सबैभन्दा पहिले स्पष्टरुपमा वस्तुस्थितिको मूल्यांकन गर्नुपर्छ । साथै तर्जुमा गरिएका योजनाहरुलाई समयमै शुरु गरे मात्र समयमै सहीढंगले सम्पन्न गर्न सकिन्छ भन्ने सोचको विकास गर्न जरुरी छ । स्थानीय तहले समयमै उपभोक्ता समिति गठन गर्न र समयमै योजनाको काम शुरु गर्न पहल थाल्नुपर्छ । सबै स्थानमा बजेट विनियोजन गरेर कुनै पनि योजना सही रुपमा सम्पन्न गर्न नसक्नुभन्दा योजनाहरुको प्राथमिकीकरण गरेर एउटा योजनामा धेरै बजेट विनियोजन गर्दा त्यसको प्रतिफल धेरै आउँछ । प्राथमिकीकरणलाई महत्व दिने र यसरी नै कनिका छरेजस्तै गरेर बजेट विनियोजन नगर्ने हो भने हामीले सोचे अनुसारको प्रतिफल पाउन सक्छौं भन्ने कुरामा दुई मत छैन । त्यसैले यसतर्फ जनप्रतिनीधि चनाखो हुनै पर्छ ।

yfxf gu/kflnsfsf]lzv/sf6 sfp06/af6 lbjfa; ;]f

विहान	६:१५	बजे काठमाण्डौ (हाइस)
विहान	६:१५	बजे हेटौंडा (फोर्स)
विहान	७:१५	बजे काठमाण्डौ (बस)
विहान	८:00	बजे हेटौडा (बस)
विहान	८:१५	बजे सिमभन्ज्याङ हुँदै काडमाण्डौ (फोर्स)
विहान	९: 00	बजे काठमाण्डौ (मिनीबस)
विहान	९:00	बजे हेटौंडा जम्बो हाइस
विहान	९:४५	बजे काठमाण्डौ फोर्स
विहान	१0:१५	बजे मार्खु, पालुङ हुँदै हेटौंडा (मिनीबर्स)
विहान	१0:१५	बजे काठमाण्डौ(फोर्स)
विहान	१0:३0	बजे हेटौंडा (फोर्स)
विहान	११:१५	बजे काठमाण्डौ (मिनिबस)
विहान	१२:३0	बजे हेटौंडा (बर्स)
मध्यान्ह	१२:३0	बजे काठमाण्डौ (बस)
मध्यान्ह	१:३0	बजे हेटौंडा (मिनीबस)
दिउँसो	१:३0	बजे पालुङ गोगने पकने (मिनीबस)
दिउँसो	१:३0	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो	२:३0	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो	३:00	बजे पालुङबाट मार्खु (बस)
दिउँसो	३:३0	बजे पालुङबाट काठमाण्डौं (बस)

थप जानकारीको लागि नारायणी यातायात दिवा बस सेवा तथा टिकट काउण्टर दामन शिखरकोट इन्चार्ज अरुण लामा ९८५५०७२३२२ र नरेन्द्र अधिकारी ९८५५०७०५६१

dxTjk"0f{6]nkmf]g gDa/x?

पालुङ एम्बुलेन्स (चालक)	९८१४२०७४०१
आग्रा एम्बुलेन्स (चालक)	९८६०२२३७५५
जनकल्याण उच्च मा.वि.	०५७-६२०३६४
थाहा नगरपालिका कार्यालय	०५७-४०००५६
मत्स्यनारायण मा.वि.	०५७-६२०५१२
ईप्रका पालुङ (प्रमुख)	९८५५०६९४९९
प्रहरी चौकी फाखेल	०५७-६९२५१८
जिल्ला प्रशासन मकवानपुर	०५७-५२०३८८
विद्युत प्राधिकरण पालुङ	०५७-४०००२९

स्थानीय तह, बजेट र स्वशासन

सरकारले बजेटमा स्थानीय तहलाई समानीकरण र ससर्त अनुदान गरी दुई किसिमका अनुदान वित्तीय हस्तान्तरणका माध्यमबाट प्रवाहको प्रबन्ध गरेको छ । स्थानीय तहमा जनप्रतिनिधित्वको सुनिश्चितता भई सबै क्षेत्रको समावेशी विकास हुने विश्वास छ । आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, राजनीतिक अधिकार को उपयोग हुने मात्र होइन कि स्थानीय तहमा रोजगारीका थुप्रै अवसरहरु सिर्जना हुनेछन् । स्थानीयबाट स्थानीयकै लागि योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन मूल्यांकन गर्ने, विकासमा सहभागी र अपनत्व हुने अवस्था हो स्थानीय तह । संविधानको कार्यान्वयनले केन्द्रबाट लिइने सेवा सुविधाहरु स्थानीय तहको सरकारबाटै पाउने यो ऐतिहासिक अवसर पनि हो । लोकतन्त्रको सुदृढीकरण एवं आर्थिक विकासका लागि स्थानीय शासन कोसेढुंगा साबित हुन सक्छ ।

स्थानीय तहको निर्वाचन तीन तहमा हुँदै गरेको छ । स्थानीय तहको पहिलो चरणको निर्वाचन गत ३१ वैशाखमा र दोस्रो चरणको निर्वाचन १४ असारमा सम्पन्न भइसकेको छ । दोस्रो चरणको निर्वाचनको अन्तिम नतिजा पनि सार्वजनिक भइसकेको छ । तेस्रो चरणको निर्वाचन २ असोजका लागि तय गरिएको छ । संविधानतः आगामी आर्थिक वर्षको बजेट आइसकेको छ र यसपटक स्थानीय तहलाई सिधै बजेट विनियोजन गरेको छ । यसले संघीयताको आधारशीलाका रूपमा रहेका स्थानीय तहलाई बजेटको हिसाबमा स्वायत्तता दिलाउने कोसिस गरेको अनुभूति हुन्छ । बजेट विनियोजन मात्र सबै उपलब्धि हुन सक्दैन । तर आफैंमा ठूलो साधन भने हो । सही योजना निर्माण गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न सके स्वशासनको प्रत्याभूति हुनेछ ।

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को बजेटमा संघीय प्रणालीअनुरूप स्थानीय स्वायत्त प्रणालीलाई कार्यान्वयनमा ल्याउनका लागि सरकारले स्थानीय तहलाई कुल बजेटको २ खर्ब २५ अर्ब ५ करोड ४५ लाख ९१ हजार अर्थात् १७.६ प्रतिशत बजेट हस्तान्तरण गरेको छ । जसमा समानीकरण अनुदान १ खर्ब ४८ अर्ब ६३ करोड ९८ लाख रूपैयाँ विनियोजन गरिएको छ । यसैगरी ससर्त अनुदान ७६ अर्ब ४१ करोड ४७ लाख ५८ हजार रूपैयाँ विनियोजन भएको छ । समानीकरण अनुदानअन्तर्गत प्रत्येक गाउँपालिकाले न्यूनतम १० करोडदेखि अधिकतम ३९ करोड रूपैयाँ, नगरपालिकाले न्यूनतम १५ करोडदेखि अधिकतम ४३ करोड रूपैयाँ पाउने भएका छन् । यस्तै, उपमहानगरपालिकाका लागि न्यूनतम ४० करोडदेखि अधिकतम ६३ करोड रूपैयाँ र महानगरपालिकाका लागि ५६ करोडदेखि १ खर्ब २४ करोड रूपैयाँसम्म विनियोजन गरिएको छ । ससर्त अनुदान ७६ अर्ब ४१ करोड ससर्त अनुदानतर्फ स्थानीय तहलाई ७६ अर्ब ४१ करोड रूपैयाँ विनियोजन गरिएको छ । जसअन्तर्गत गाउँपालिकाले न्यूनतम १ करोड २० लाख रूपैयाँदेखि अधिकतम् १७ करोड २२ लाख रूपैयाँ, नगरपालिकाले न्यूनतम ३ करोड ९५ लाख रूपैयाँदेखि अधिकतम ३१ करोड २७ लाख रूपैयाँसम्म पाउनेछन् । उपमहानगरलाई न्यूनतम १४ करोड ८० लाख रूपैयाँदेखि अधिकतम् ३१ करोड रूपैयाँसम्म र महानगरपालिकालाई न्यूनतम २८ करोड १२ लाख रूपैयाँदेखि ७८ करोड ३९ लाख रूपैयाँ विनियोजन गरिएको छ । विषयगत मन्त्रालयका कार्यक्रम पनि अब स्थानीय तहले सञ्चालन गर्ने गरी बजेट विनियोजन भएको छ ।

बजेट विनियोजन भइसकेको तर योजना निर्माण कार्य बाँकी नै भएको अवस्था छ । योजना निर्माणका लागि विषयगत कार्यालयका कर्मचारीहरु समायोजन भइसक्नुपर्ने अवस्था छ । सम्बन्धित सेवा समूहका कर्मचारीबिना तत्तत् क्षेत्रका योजनाहरु प्रभावकारी बन्न सक्दैनन् । तसर्थ तीन चरणको स्थानीय निर्वाचन तथा कर्मचारी समायोजनमा अलमलजस्ता कारणले सुरूको वर्ष स्थानीय तहका लागि छुट्याइएको बजेट कार्यान्वयनमा सुस्तता हुन सक्ने आशंका पनि विभिन्न तहमा हुने गरेका छन् । सही योजनाहरु छनोट र बजेट कार्यान्वयन कार्यमा चुनौती भए तापनि सबैको सहभागिता र जिम्मेवारी बोध भयो भने स्वशासनको सुनौलो अवसर हो ।

संविधानको अनुसूची ८ मा तोकिएको २२ र अनुसूची ९ मा उल्लिखित १५ अधिकारका अलावा अन्य विभिन्न जिम्मेवारी सम्हाल्नुपर्ने भएको हुनाले स्थानीय तहको कार्यजिम्मेवारी उक्त स्थानीय तहमा जति पनि फैलिन सक्ने सम्भावना छ । आफ्नो स्थानीय तहलाई कसरी समृद्ध बनाउने भन्नेमा सबैको ध्यान खिचिनु जरूरी छ । स्थानीय तहको पूर्ण सञ्चालन भइसक्दा जिल्लास्तरीय कार्यालयहरु प्रायः स्थानीय तहमा समायोजन हुनेछन् भने कर्मचारीहरु पनि समायोजित हुनेछन् । संगठन संरचनाको प्रारूप तथा कर्मचारी समायोजनका खाकाहरु व्यावहारिक रूपमा कार्यान्वयनमा जतिसक्दो छिटो ल्याउनुपर्छ । तब मात्र सही योजनाहरु वस्तुगत ढंगबाट बन्नेछन् र बजेट कार्यान्वयन गर्नमा सघाउ पुग्नेछ । स्थानीय तहको शासन सञ्चालनमा कर्मचारी समायोजनले विशेष अर्थ राख्छ । कर्मचारी उच्च मनोबलका साथ कार्य गर्ने वातावरण खडा गर्नुपर्छ । नीतिनियम कार्यान्वयन, योजना तर्जुमा, कार्यक्रम निर्माण तथा अनुगमन मूल्यांकन तथा विद्यमान ऐन नियमसँग परिचित तथा अभ्यस्त कर्मचारी प्रशासनको मनोबल दरो भएन भने काम कारबाहीहरु प्रभावकारी बन्न सक्दैनन् । दबाबमूलक कर्मचारी समायोजन यही अर्थमा उत्साहप्रद नबन्न पनि सक्छ ।

संविधानको पालना, संघीयता कार्यान्वयन तथा राजनीतिक स्थिरता कायम हुन सक्यो भने मात्र आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा अगाडि बढ्न सकिन्छ । संविधानको धारा २९६ (१) अनुसार व्यवस्थापिका संसद्को कार्यकाल आगामी ७ माघसम्म कायम रहनेछ र सोही अवधिभित्र प्रदेश र संघको पनि निर्वाचन गर्नुपर्ने दायित्व छ । स्थानीय तहको शासनबाट स्थानीयस्तरमा नै रोजगारीका अवसरहरु सिर्जना गर्न सके बढ्दो विदेश पलायनमा पनि कमी ल्याउन योगदान पुग्नेछ । सही योजना बनेमा सोहीअनुसार कार्यक्रम तथा बजेट पारित भई प्रभावकारी कार्यान्वयन हुने आशा गर्न सकिन्छ ।

विविध भूगोल तथा छरिएका बस्तीहरूको कारण जनअपेक्षाअनुरूप नागरिकको घरदैलोमा नै सरकारको अनुभूति आफैंमा चुनौतीपूर्ण विषय हो । विशेष गरी हिमाली र पहाडी जिल्लाका बस्तीहरु यत्रतत्र छरिएकाले राजनीतिक दलहरूले घोषणा गरे जसरी घरदैलोमा सेवा पुर्‍याउने कार्य त्यति सहज देखिन्न । पूर्वाधारहरु विकास हुन सकिरहेका छैनन् । स्थानीय तहमा जाने कार्यालय तथा कर्मचारीहरूका लागि बन्दोबस्तीको समस्या देखिन्छ । हरेक स्थानीय तहमा बैंकिङ सेवा उपलब्ध गराउने विषयहरु छन् । अनि संविधानले तोकेबमोजिमका कार्यसूचीअनुसारका सेवाहरु उपलब्ध गराउन धेरै विषयगत कार्यालय र कर्मचारीहरु समायोजित हुनुपर्नेछ । स्थानीय तहको शासन सञ्चालनमा यस अगाडि नै भौतिक संरचना भएका महानगरपालिका, नगरपालिका र गाउँपालिकालाई त त्यति धेरै समस्या नपर्ला, तर जुनजुन नगरपालिका तथा गाउँपालिका नयाँ छन् र भौतिक संरचनाहरु उपलब्ध छैनन्, ती तहमा भौतिक संरचना व्यवस्थापनमा अनेकौं बाधा व्यवधान पक्कै पनि छन् । यसका लागि स्थानीय राजनीतिक दल, नागरिक समाज र प्रशासनबीच प्रभावकारी समन्वयकारी भूमिका आवश्यक छ ।

/3'/fd k/fhhL

संगठन संरचनाको प्रारूप तथा कर्मचारी समायोजनका खाकाहरू व्यावहारिक रूपमा कार्यान्वयनमा जतिसक्दो छिटो ल्याउनुपर्छ । तब मात्र सही योजनाहरू वस्तुगत ढंगबाट बन्नेछन् र बजेट कार्यान्वयन गर्नमा सघाउ पुग्नेछ । स्थानीय तहको शासन सञ्चालनमा कर्मचारी समायोजनले विशेष अर्थ राख्छ । कर्मचारी उच्च मनोबलका साथ कार्य गर्ने वातावरण खडा गर्नुपर्छ । नीतिनियम कार्यान्वयन, योजना तर्जुमा, कार्यक्रम निर्माण तथा अनुगमन मूल्यांकन तथा विद्यमान ऐन नियमसँग परिचित तथा अभ्यस्त कर्मचारी प्रशासनको मनोबल दरो भएन भने काम कारबाहीहरू प्रभावकारी बन्न सक्दैनन् । दबाबमूलक कर्मचारी समायोजन यही अर्थमा उत्साहप्रद नबन्न पनि सक्छ ।

राक्सिराङको बजेट ३४ करोड ९२ लाख ८४ हजार

◆ विकास समाचारदाता

मकवानपुरको चेपाङ बाहुल्य रहेको संरक्षित गाउँपालिका राक्सिराङले पाँच वर्षभित्र गाउँलाई टुकिमुक्त बनाउने लक्ष्य लिएको छ । राक्सिराङ गाउँपालिकको पहिलो नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दै गाउँपालिका उपाध्यक्ष निर्मला हिमडुङले उज्यालो गाउँ अभियानअन्तर्गत् टुकिमुक्त गाउँ निर्माणको लागि योजना प्रस्तुत गरेकी थिइन् ।

गाउँसभामा ३४ करोड ९२ लाख ८४ हजारको अनुमानित बजेट प्रस्तुत गरिएको छ । बजेटमा आन्तरिक स्रोतबाट २ करोड ४९ लाख १५ हजार, वित्तीय समानिकरणबाट २० करोड ४० लाख ४८ हजार र सशर्तत अनुदान आठकरोड ७८ लाख अनुमान गरिएको छ । गाउँपालिकाले बगरको मोटरबाटो विस्थापित गर्ने, एक वडा एक बाल उद्यान, एक व्यक्ति एक बृक्ष, आमा बुवा बचाउन अभियानलगायत कार्यक्रम अघि सारेको छ ।

आमा बुवा बचाउन अभियानअन्तर्गत् ७० वर्षमाथिका बृद्धबृद्धालाई अस्पतालसम्म पुऱ्याउन तीन हजाररूपियाँ गाउँपालिकाले सहयोग गर्ने भएको अध्यक्ष राजकुमार मल्लले बताए

बागमतीको बजेट ४ करोड ५३ लाख ८० हजार, यसैवर्ष ५० जना युवा स्वरोजगार बनाईने

◆ विकास समाचारदाता

मकवानपुरको बागमती गाउँपालिकाले नीति तथा कार्यक्रमहरू पास गरेको छ । बागमती गाउँपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारीहरूको पहिलो अधिवेशनमा गाउँ विकासको लागि विभिन्न विषयहरूमाथि छलफल गरी उक्त नीति तथा कार्यक्रमलाई पारित गरिएको बागमती गाउँपालिकाका कार्यकारी अधिकृत भीम परियारले जानकारी दिए ।

बागमती गाउँपालिकाको बजेटमा कृषि,शिक्षा स्वास्थ्य, सडक र सिचाई मुख्य प्राथमिकतामा राखिएको छ । युवा स्वरोजगार, महिला, ज्येष्ठ नागरिक तथा बालबालिका र जनजातिको लागि विशेष बजेट रहेको छ । सामाजिक सुरक्षाको विषयलाई समेत विशेष रूपमा राखिएको छ । बागमतीको ३४ करोड ५३ लाख ८० हजार बजेट अनुमान गरिएको छ । जसमा वडागत भौतिक पुर्वाधार तथा विकासतर्फ ९ करोड ७४ लाख, प्रर्बद्धन क्षेत्र विकासतर्फ १ करोड ४२ लाख ६२ हजार, दलित विकास तर्फ ३९ लाख, भवन निर्माण तथा अन्य पुँजीगत खर्चतर्फ ४ करोड ९४ लाख, गाउँपालिका विकास तथा भौतिक विकास पूर्वाधारतर्फ ३ करोड ६४ लाख ५० हजार, गाउँपालिका चालुखर्च १ करोड ८२ लाख ५३ हजार, वडा समिति चालुखर्च १ करोड ६६ लाख २५ हजार, कृषि, पशु स्वास्थ्य, शिक्षा, स्वरोजगारलगायतका बिषयमा १० करोड ४५ लाख ७१ हजार रहेको कार्यकारी अधिकृत परियारले बताए ।

यसपटकको बजेटमा कृषि र पशु विकासको लागि विशेष लगानी गरीने साथै सुत्केरीलाई भत्ता एकहजार रूपियाँ दिने लक्ष्य रहेको छ । युवा स्वरोजगार तर्फ यसबर्ष कम्तिमा ५० जना युवालाई स्वरोजगार बनाइने योजना रहेको समेत परियारले बताए

केन्द्रका कर्मचारी स्थानीय तह जान आनाकानी गर्छन् -सचिव थपलिया

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयका सचिव दिनेश थपलियाले स्थानीय तहमा सरूवा भएका कर्मचारीहरूले फिल्डमा जान आनाकानी गरेको बताएका छन् । यसले संघीयता कार्यान्वयनमा नै बाधा पुग्न सक्ने उनको आइतबार संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले आयोजना गरेको कार्यक्रममा बोल्दै सचिव थपलियाले भने, 'संघीयता कार्यान्वयनमा हाम्रै कर्मचारीबाट बाधा-व्यवधान हुने देखिएको छ । सरूवा गरेको ठाउँमा जानै नमानेपछि कसरी काम अघि बढाउने ?'

स्थानीय तहमा कर्मचारी समायोजनका सम्बन्धमा बन्न लागेको विधेयक संसदमा विचाराधीन अवस्थामा छ । स्पष्ट कानूनको अभावमा स्थानीय तहले तत्कालै कर्मचारी भर्ना गर्न सकेका छैनन् । सरकारी कर्मचारीहरू भने स्थानीय तहमा जान अटेरी गरिरहेका छन् । यसले गर्दा स्थानीय तहमा आवश्यक कर्मचारीको परिपूर्ति हुन सकेको छैन । कर्मचारी नभएका कारण गाउँपालिका, नगरपालिका र महानगरपालिकाहरूको काम प्रभावित भएका छन् ।

लामो समयसम्म कर्मचारी स्थानीय तहमा जान नमाने अन्तत: स्थानीय तहले आफै कर्मचारी भर्ना गर्नेछ । तर, यसरी कर्मचारी भर्ना गर्दा पनि लोकसेवाबाटै भर्ना गर्नुपर्ने छ ।

कर्मचारी र जनप्रतिनिधिबिच विवाद

कर्मचारी र जनप्रतिनिधिवीच विभिन्न विषयमा मतभेदहरू उत्पन्न हुन थालेको सचिव थपलियाले बताए । उनका अनुसार लामो समय स्थानीय निकाय सञ्चालन गरिरहेका कर्मचारीहरूले अहिले नवनिर्वाचित मेयरहरूलाई शक्ति हस्तान्तरण गर्न अप्ठेरो मानिरहेका छन् । सचिव थपलियाले भने, 'आफैंले निर्वाचन अधिकृत बनेर सपथ खुवाएका जनप्रतिनिधिको मातहतमा बसेर काम गर्नुपर्ने स्थिति आएको छ, कर्मचारी साथीहरूले यसलाई सहजरूपमा स्वीकार्न सक्नुभएको छैन ।'

मन्त्रालयले अहिले स्थानीय तहलाई जथाभावी निर्णयहरू गर्न रोक लगाएको छ । तत्कालका लागि कार्यादेशका आधारमा काम अघि बढाउन मन्त्रालयले निर्देशन दिएको छ । सचिव थपलिया भने सम्पूर्ण स्थानीय तहमा एकरूपता होस् भनेर यसो गरेको बताउँछन् ।

'दुईवटा गाउँपालिकामा जन्मदर्ताको प्रमाणपत्रको मोडल फरक-फरक भयो भने के हुन्छ ? यस्ता कुराहरूमा एकरूपता खोजेका हौ,' थपलियाले भने 'हामीले अंकुश लगाउन खोजेका होइनौं, नयाँ काम गर्न रोक लगाएका छैनौ । तर भोलिका दिनमा समस्या निम्त्याउने गरी अघि बढ्न दिन भएन, त्यसैले मार्गदर्शन मात्रै गर्न खोजेका हौं ।'

थाहा नगरपालिकाको ३० असारमा आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ मा संचलन गर्ने बजेट पारित गरेको छ । प्रस्तुत छ थाहा नगरपालिकाको वडा नंम्बर १ देखि १२ सम्म विनियोजित योजना तथा बजेट । स्रोत: थाहा नगरपालिका

थाहा नगरपालिका

gu/ sfo{flnsfsf]sfof{no OGb|o0fL rf}

आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ वडागत पूर्वाधार विकास कार्यक्रम

j8f g=!

क्र.स.	योजनाको नाम	वडा नं.	रकम (रु.हजारमा)
१	आर्थिक विकास	१	
२	कृषि अनूदान कार्यक्रम	१	४००
३	कोटथूम्की भ्यू टावर	१	२००
४	कूटिप्वाकल खानेपानी (सिरानाटोल)	१	३००
५	ताखेल थोकरगाउा खानेपानी	१	४००
६	ओखरबजार खानेपानी मर्मत	१	७५
७	कून्छाल भञ्ज्याङ सूनौलो डााडा गहते खानेपानी मर्मत	१	२००
८	देउराली खानेपानी मर्मत	१	१००
९	कून्छाल खानेपानी मर्मत	१	१००
१०	कूलगाउा बसन्त खानेपानी मर्मत	१	१००
११	सूनौलो मा.वि.	१	२००
१२	झम्केश्वरी मा.वि.	१	२००
१३	कालिका देवी आधारभूत विद्यालय	१	१००
१४	पञ्चकन्या आधारभूत विद्यालय	१	५०
१५	बालज्योति आधारभूत विद्यालय	१	५०
१६	सामूदायिक पूस्तकालय (कून्छाल)	१	५०
१७	झम्केश्वरी जगेशाला डि.पि.आर (मन्दिर)	१	२००
१८	खानीगाउ" गूम्बा मर्मत	१	१००
१९	ओखरबजार पाटी मर्मत	१	१००
२०	हकूपटासी संरक्षण र बाजा	१	१५०
२१	कून्छाल गूठी घर	१	२००
२२	कूलगाृउ" खेलकूद मैदान तथा बगैाचा	१	५००
२३	खानेगाउ" कूटित्वकल सडक निर्माण	१	७००
२४	ओखरबजार भित्री सडक ढलान निर्माण	१	७००
२५	हरियाली डाडा कृषी सडक	१	७५
२६	ताखेल मोटर बाटो	१	४००
२७	झम्केश्वरी मोटर बाटो	१	३००
२८	रमाइलो डााडा मोटर बाटो (कूटित्वकल)	१	१००
२९	कून्छाल ग्रामीण सडक	१	१०००
३०	कूलगाउ" ग्रामीण सडक	१	१०००
३१	गहते ग्रामीण सडक	१	५००
३२	कून्छाल कार्की छाप सडक मर्मत	१	१००
३३	पोखरी खोला खर्क सडक मर्मत	१	१००
३४	कूलगाउ" सिपडााडा गोरेटो बाटो	१	२००
३५	कून्छाल ढूङ्गे धारा गोरेटो बाटो	१	१५०
३६	नमूना कृषि सडक (कूलगाउ")	१	१५०
३७	खानीगाउ" मूखिया टोल गोरेटो पूल	१	१५०
३८	कूटित्वकल तीनपोखरी आसपास प्रतिक्षालय	१	१००
	जम्मा		९५००

j8f g=@

क्र.स.	योजनाको नाम	वडा नं.	रकम (रु.हजारमा)
	पूर्वाधार विकास तर्फ		
१	भाङखोरिया मोटरबाटो मर्मत	२	५००
२	कोलाचौर चुनीबन मोटरबाटो मर्मत	२	४००
३	भद्रतिर्थ बदेली मोटरबाटो विस्तार	२	३००
४	सामुदायिक भवन निर्माण देउला बस्ती डबली	२	४००
५	देउलाटोल गोरेटो बाटो	२	१००
६	कोलाचौर फुर्सामाटो	२	१००
७	कोलाचौर कुला माथि सडक	२	१००
८	बदेली पानी ट्याङकी स्लाव ढलान	२	५००
९	त्रिवेणी बदेली हुदै सुवेदी घर सम्म सडक नाली ग्रावेल	२	२००
१०	पानीट्याङकी विडारीटोल मोटरबाटो	२	१००
११	फुपातीचौर महादेव स्थानस्थान सडक स्लाव ढलान	२	६००
१२	चाग्चा पुल गणेशथान स्लाव ढलान	२	४००
१३	सोल्टु स्लाव ढलान	२	३००
१४	अंगारे बस्नेतटोल सडक विस्तार	२	३००
१५	फाँट वजार स्लाव ढलान	२	५००
१६	डाँडामुख गैरीगाउ मोटरबाटो ग्रावल, सोलिङ	२	३००
१७	कुईभिर मोटरबाटो विस्तार	२	५००
१८	ठुखोर मोटरबाटो स्लाव ढलान	२	५००
१९	पाखाटोल मोटरबाटो स्लाब ढलान	२	५००
२०	फेदीगाउँ बसपार्क चौतारा सम्म स्लाव ढलान सिडी निर्माण	२	२००
२१	गम्बाडाडा हुदै देउराली सामुदायिक भवन सम्म सडक विस्तार	२	३००
२२	भाटुखोरिया देउराली मोटरबाटो ग्रावलिङ	२	२००
२३	पाथीभरा बस्नेत डाँडा मोटरबाटो विस्तार	२	३००
२४	शंखमुल धाम	२	५००
२५	कैलास थुम्को खानेपानी ट्याङकी निर्माण	२	१००
२६	गणेशथान पाटी किर्या घर निर्माण	२	१००
२७	थापाटोल पाथीभरा बस्नेतटोल गैरीघर,बेलायतीटोल खानेपानी योजना	२	१०००
	इनद्रायणी गुठी संचालन		२००
	जम्मा		९५००

j8f g=#

क्र.स.	योजनाको नाम	वडा नं.	रकम (रु.हजारमा)
१	भुङदल बाहुन गाउँ दम्की सडक	३	१,४००
२	दम्की भस्मे हुदै चौतारा सडक	३	१३००
३	वागेश्वरी गोरखानाथ सडक ग्रावेलीङ	३	१२००
४	सिम खोल्चा साविने नाली ग्रावेलिङ	३	५००
५	एफ एम कार्की टोल नाली ग्रावेलिङ	३	५००
६	तल्लो गाउँ वस्ती वचाउँ	३	५००
७	कृष्ण मन्दिर गोपाली गाउँ घटेखोला ढल	३	१०००
८	जनता आधारभूत विद्यालय आइ सि टि कक्षा सन्चालन	३	४००
९	घटे खोला चिठा निर्माण	३	१००
१०	दमार पिकनिक स्पट	३	२००
११	परीयार बस्ती नमुना पन्चे बाजा खरिद	३	१००
१२	हीम शिखर खानेपानी मर्मत	३	१५०
१३	गोपाली गाउँ २ कोठे भवन सहित स्टेज निर्माण	३	२००
१४	भोटु खोरिीया स्याल खोरीया मोटर बाटो ग्राबलिङ	३	२००
१५	काफल चौर खानेपानी	३	१००
१६	माथिल्लो कुलबाज खानेपानी	३	१५०
१७	साहित्यिक भवन	३	१५०
१८	भैरव थान कुखुरे सिचाई	३	१००
१९	महाभिर खोला भोटुखोरिया खानेपानी	३	१००
२०	गोरखनाथ पिक्निक स्पोर्ट	३	२००
२१	जुकी मेसीन सिलाई बुनाई	३	१००
२२	सृजना बस्ती ठाडो बाटो सल्याब ढलाई	३	३००
२३	बागे खोला बाझोखेत हुदै दम्की स्यालाब ढलान	३	४००
२४	नुनखुवाउने चौरमा खेल मैदान निमाृण	३	१००
२५	पालुङ बहुमुखी क्याम्पस इ लाइब्रेरी	३	५०
	sh		९,५००

j8f g=$

q ; =	cfof]hgfsf]gfd	j8f g=	ljlgoflht ah]6 ? Dff
१	चौकी किटीनी रुप्से सडक	४	१०००
२	गोलमोड बालुवाचौर खोला घारी	४	५००
३	सिम्भन्ज्याङ नारायण झयाउ	४	५००
४	विश्वकर्मा टोल सडक	४	५००
५	रुपसे लो टोल	४	५००
६	धारा पानी हर के सी	४	५००
७	कुवा कालो इटापू कालो	४	५००
८	नयाँ गाउँ जैविक सडक	४	५००
९	रुपसे पिङडाड	४	५००
१०	पुलको मुख घले डाडा	४	३००
११	काली देवी भैइ डाडा	४	१००
१२	विश्वकर्मा टोल खानेपानी	४	३००
१३	हरकेसी खानेपानी	४	५००
१४	किटेनी खानेपानी	४	१०००
१५	नयाँ गाउँ खानेपानी	४	१२०
१६	ठुलो माखु खाने पानी	४	५०
१७	जुरे थुम खाने पानी	४	५०
१८	फापरबारी खानेपानी	४	५०
१९	रुपसे स्वास्थ्य भवन	४	१००
२०	सोला भन्ज्याङ खोप केन्द	४	१००
२१	दामन स्वास्थ्य शहरी केन्द	४	२००
२२	काली देवी मन्दिर	४	१००
२३	मुक्तिनाथ मन्दिर	४	१००
२४	करुडा भुमि मन्दिर	४	५०
२५	पोखरी डाडा खेलकुद ग्राउण्ड निर्माण	४	५०
२६	बालुवा चौर खेलकुद ग्राउण्ड निर्माण	४	१००
२७	किटेनी खेलकुद ग्राउण्ड निर्माण	४	५०
२८	किटिनी खोला उइटेल डाडा सिचाई	४	२००
२९	ऋषिश्वर थाना बजार सिचाई	४	२००
३०	घटे खोला चित्ता निर्माण	४	१००
३१	रुपसे मसान घाट पाटी	४	५०
३२	किटेनी सार्वजनिक सौचालय	४	३०
३३	दामन पिक्निक स्पोर्ट	४	२००
३४	दोबाटो खानेपानी	४	४००
	hDdf		९५००

बाँकी पृष्ठ ४ मा

रोजगार हुने अवसर !
कम्प्युटरमा पेजमेकर चलाउन सक्ने नेपाली टाइप गर्न सक्ने डिजाइनमा रुची भएका इमान्दार युवा युवतीलाई स्वरोजगार हुने अवसर छ ।
;Dks{
(*$%)^*)&)

भीमफेदीः आत्मनिर्भरताको नीति लिँदै

◆ विकास समाचारदाता

भीमफेदी गाउँपालिकाले आत्मनिर्भर अर्थतन्त्र निर्माणमा जोड दिएको छ । मकवानपुरको भीमफेदी गाउँपालिकाको पहिलो गाउँसभाले आगामी आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को नीति तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गरेको छ ।

गाउँसभाले आर्थिक र विनियोजन विधेयक पारित गर्दै आत्मनिर्भर अर्थतन्त्र निर्माणको दिशामा अगाडि बढेको भीमफेदी गाउँपालिका प्रमुख हिदम लामाले जानकारी दिए । गाउँपालिका प्रमुख लामा अनुसार प्राङ्गारिक कृषि उत्पादन, पर्यटन प्रबर्द्धन, भौतिक पूर्वाधारको विकास र युवाहरूलाई स्वरोजगार बनाउनेतर्फ आगामी नीति तथा कार्यक्रम केन्द्रित रहेका छन् । 'स्वच्छ र वातावरण मैत्री हाम्रो भौतिक पूर्वाधार, प्राङ्गारिक कृषि तथा पर्यटन दिगो विकासका आधार' भन्ने मुख्य नाराका साथ भीमफेदी गाउँपालिका उपप्रमुख पार्वती रानाद्वारा सार्वजनिक बार्षिक आयव्ययमा उल्लेख छ । भौतिक पूर्वाधार, समाजिक र आर्थिक विकासमा जोड दिइएको बार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा युवाहरूलाई स्वरोजगार, सीपमूलक तालिम दिने, कृषि, पशुपालन, पर्यटन प्रबर्द्धन गर्ने र सडक निर्माणमा विशेष जोड दिइएको छ । नीति तथा कार्यक्रममा सबैलाई करको दायरमा ल्याउने तथा पर्यटन प्रबर्द्धनका लागि बञ्जिजम्प, रक क्लाइमिङ, ट्रेकि र साइक्लिङ क्षेत्रमा लगानी गर्ने उल्लेख छ । भीमफेदी बजारमा बृद्धबृद्धा लक्षित गर्दै 'रेष्टपार्क' बनाउने बताइएको छ ।

भीमफेदी गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्षको कुल बजेट ३७ करोड ५६ लाख प्रस्ताव गरिएको छ । जसमध्ये आर्थिक क्षेत्रमा तीनकरोड १३ लाख ९७ हजार, सामाजिक क्षेत्रमा १५ करोड ३५ लाख ७८ हजार, भौतिक पूर्वाधार को क्षेत्रमा ७ करोड ६८ लाख २५ हजार, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा १ करोड २७ लाख, संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाहको क्षेत्रमा २ करोड ८ लाख ५० हजार, बित्तिय व्यवस्थापन तथा सुशासनमा ७२ लाख ५० हजार र प्रशासनिक खर्चअर्न्तगत् ४ करोड ८० लाख रूपियाँ बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

j8f g+%

क्रसं.	योजनाको नाम	वडा नं.	विनियोजित रकम
१	ढोकचा तसर वडा कार्यालय सडक	५	१०००
२	तिनाल खाल्जाङ पुरण्डी सडक	५	५००
३	गहते खोला खर्क दुर्गा प्रा वि सडक	५	५००
४	झम्केश्वरी फुर्के खड्का टोल सडक	५	१०००
५	रुप्से फुर्के आरन डाडा सडक	५	१०००
६	दामन पिङडाडा ठूलो माखु सडक	५	२०००
७	दामन भट्टी डाडा वडा कार्यालय सडक	५	१०००
८	दामन सिमडाडा सेरा सडक	५	१०००
९	बसन्त प्रा वि पहिरो रोकथाम	५	२००
१०	खर्क खाने पानी मर्मत	५	५०
११	काली देवी मन्दिर निर्माण	५	२००
१२	गुम्बा निर्माण ठूलो फाखल	५	२००
१३	पाण्डेश्वरी महादेव मन्दिर सँरक्षण	५	५०
१४	गणेश मन्दिर पुन निर्माण फुर्के	५	१००
१५	उत्पत्तिश्वर महादेव मन्दिर मर्मत	५	५०
१६	युवा क्लब तथा खेल मैदान नलिबन	५	१५०
१७	युवा क्लब तथा खेल मैदान तसर	५	१२५
१८	फुर्के बसन्त खेल मैदान	५	२५
१९	तरकारी संकलन केन्द पिङडाडा	५	३५०
	जम्मा		९५००

j8f g+^

q|;+	योजनाको नाम	j8f g+	ljlgof]ht /sd
१	लीलाखेल बाल विकास केन्द्र सडक स्लाव ढलान	६	५००
२	ढोक्चा तसर आयआर्जन सडक स्तरीकरण	६	४००
३	पाल्चोक भटुवाल सडक स्लाब ढलान तथा स्तरीकरण	६	५००
४	पाल्चोक कटुन्जे मनकामना सडक स्तरीकरण	६	६००
५	बाराहीचौर देउराली वैकल्पिक सडक स्तरीकरण	६	४००
६	चैनपुर बगर बल्छीफाट डुडे सडक स्तरीकरण	६	४००
७	बगर गाउखेल सडक मर्मत	६	२००
८	बगर चुलीप्रान सडक मर्मत	६	४००
९	गणेशस्थान ऐलाख बंशीडोल सडक मर्मत	६	२००
१०	पापुङपाटी गणेशथान सडक स्लाब ढलान	६	३००
११	गणेशथान थहचोक कोतडाडा सडक स्लाब ढलान	६	३००
१२	बुढीचौर सिस्नेरी सडक ग्रावेल	६	२००
१३	नयाँ ट्रक निर्माण	६	४००
१४	थहचोक गणेश मन्दिर क्षेत्रमा पार्क निर्माण	६	६००
१५	बाराही मन्दिरको रथ राख्ने घर र घर जाने बाटो	६	२००
१६	देउलाटोल कृष्ण मन्दिर मर्मत	६	१००
१७	देवी थुम्को कृष्ण मन्दिर मर्मत	६	१५०
१८	अन्य मठ मन्दिर मर्मत	६	२००
१९	गणेश प्रावि. जग्गा भाडा र निजी श्रोत शिक्षक तलव	६	१००
२०	उदय प्रावि कमपाउणड निर्माण	६	५०
२१	शैक्षिक विकास	६	११०
२२	सलको कुलो ढलान क्रमागत	६	३००
२३	भटुवाल कुलो स्तरीकरण	६	२००
२४	सिस्नेरी मुल कुलो स्तरीकरण	६	२००
२५	बखम्बु कुलो मर्मत	६	२००
२६	सरस्वती वजार मिजार टोल ढल्ट गोरेटो बाटो	६	१००
२७	भटुवाल पुल देखि महत चौतारा सम्म गोरेटो बाटो	६	१००
२८	चैनपुर गोरेटो बाटो	६	५०
२९	नारायण थान ढल्ट गोरेटो पुल निर्माण	६	३००
३०	ऐलाख रातोपाटी मर्मत	६	१००
३१	तरकारी संकलन केन्द्र भटुवाल	६	२५०
३२	तरकारी संकलन केन्द्र तिन आल	६	२५०
३३	कृषि नमूना गाउँ निर्माण, प्लाष्टिक पोखरी, इनार, टनेल,खेती प्रवर्धन	६	३००
३४	कृषक दुध डेरी मिल्क क्यान वितरण	६	१००
३५	खानेपानी मुहान मर्मत संभार तथा पाईप	६	३४०
३६	गुठी भजन घर निर्माण	६	२००
३७	सडक बत्ती	६	२००
	जम्मा		९५००

j8f g+&

क्रसं.	योजनाको नाम	वडा नं.	विनियोजित रकम
१	गैरीगाउ ऐसेलुखर्क सडक विस्तार	७	८५०
२	कुवाडाँडा तलाउ चिसापानी सडक मर्मत	७	८००
३	किटेनीचौर पाखुरे सडक विस्तरा	७	८००
४	डाँडाबास वतासे लब्सीखोला सडक विस्तार	७	७००
५	सल्ले मोरिया सडक विस्तार	७	६००
६	देउराली मजुवा सडक मर्मत	७	५००
७	च्यानडाडा थाक्ले सडक विस्तार	७	५००
८	चल्ती बसेरी सडक मर्मत	७	३००
९	खाबाभंज्याË गोत्रे सल्लो सडक विस्तार	७	२००
१०	भुमिस्थान सुन्दर वस्ती सुलीकोट सडक मर्मत	७	२००
११	सिद्धदेवी छाप सडक विस्तार	७	२००
१२	भुमिस्थान खर्की टोल सडक मर्मत	७	२००
१३	सिद्धदेवी मन्दिर बाहुन टोल तितुङ टोल सडक विस्तार	७	२००
१४	डाँडाबास गैरीटोल वतासे सडक मर्मत	७	१५०
१५	चण्डिकादेवी अक्कलटोल सडक मर्मत	७	१००
१६	डाँडाबास दलानटोल सडक मर्मत	७	१००
१७	गैरीगाउतल्लो सल्ले सडक विस्तार	७	१००
१८	गोठडाडा सडक मर्मत(चसापानी)	७	१००
१९	दलानटोल उन्युचौर सडक मर्मत	७	१००
१९	चिसापानी लव्सी खोला सडक विस्तार	७	११९
२०	बसेरी खानेपानी मर्मत संभार	७	३००
२१	तल्लो देउखेल खा.पा.मुहान मर्मत तथा पाईप खरीद	७	१५०
२२	किटीनीचौर फुटबल मैदान मर्मत	७	१५०
२३	सिमसार फुटबल मैदान मर्मत	७	१५०
२४	उन्युचौर फुटबल मैदान मर्मत	७	१५०
२५	चिसापानी फुटबल मैदान मर्मत	७	१५०
२६	उन्युचौर गुम्बा निर्माण	७	४००
२७	कुटेश्वरी मन्दिर मर्मत	७	१५०
२८	नारायणदेवी मन्दिर निर्माण	७	१५०
२९	चिसापानी प्रेम मन्दिर निर्माण	७	१००
३०	राम्चे डाँडाबास पैदलमार्ग	७	५००
३१	कालिका मन्दिर पैदल मार्ग	७	२००
३२	शहिद स्मारक निर्माण डाँडाबास	७	४५०
३३	शहिद प्रतिक्षालय निर्माण गैरीगाउ	७	१००
३४	शहिद प्रतिक्षालय निर्माण उन्युचौर	७	१००
३५	शहिद प्रतिक्षालय निर्माण चिसापानी	७	१००
३६	शहिद प्रतिक्षालय निर्माण देउखेल	७	१००
३७	शहिद प्रतिक्षालय निर्माण चल्ती	७	१००
३८	सजिवन डाँडा सामुदायिक भवन	७	१००
३९	निजी श्रोत शिक्षक तलव तथा शैक्षिक विकास	७	११००
	जम्मा		११,५१९

j8f g+*

q|;+	of]hgfsf] gfd	j8f g+	ljlgof]ht /sd
१	दामगोडे महादेववेसी ग्रामिण सडक	८	४०००
२	बि के के एस सडक	८	२०००
३	सुलिकोट देउखेल ग्रामिण सडक	८	१०००
४	तल्लो काभ्रे खानीगाउँ ग्रामिण सडक	८	२००
५	ऐसेलु खर्क देडे खोला गैरिगाउँ सडक	८	४००
६	पिपल चौतारा आकासे फाट कृषि सडक	८	२००
७	देविस्थान गोदाम डाडाँ बारा मुग्रे	८	१५०
८	गोठघर वाङगेडाडा कृषि सडक	८	१००
९	धारा खोला काभ्रे कृषि सडक	८	१००
१०	तल्लो काभ्रे लाकुरी भन्ज्याङ कृषि सडक	८	१५०
११	ग्यालिन खोला ठुलो चौर कृषि सडक	८	२००
१२	लामेचौर धाप लाकुरी भन्ज्याङ कृषि सडक	८	१००
१३	ऐसेलु खर्क सिस्नेरी कृषि सडक	८	१००
१४	सिस्नेरी बाहुन गाउँ जन्ती बमे सडक	८	१००
१५	सौराहा बाझोडाडा कृषि सडक	८	१००
१६	भोर्लो बोट ईन्दायणी मा वि जाने सडक मर्मत	८	१००
१७	मोरिया खरानी बारी भिरवारी सल्ले सडक	८	२००
१८	काभ्रे वुद आधारभूत झगेडाडा सडक	८	१००
१९	सुलिकोट घोमे खमी सल्ले सडक विस्तार तथा मर्मत	८	१००
२०	लाङग्रे कृषि सडक विस्तार	८	१००
२१	पर्यटन तर्फ	८	
२२	सप्त कन्या गुफा मर्मत सुधार	८	१००
२३	रम्भा देवि मन्दिर निर्माण	८	२००
२४	सहिद प्रतिक्षाँलय दाम गाडे गल्छी	८	१५०
२५	खानेपानी तर्फ	८	
२६	दामगोड खानेपानी मर्मत	८	१००
२७	देविस्थान खानेपानी मर्मत	८	७५
२८	सुनकाली खानेपानी मर्मत	८	७५
२९	स्याङतान टोल खानेपानी मर्मत	८	१५०
३०	भोर्ले खानेपानी मर्मत	८	५०
३१	धाप खानेपानी मर्मत	८	५०
३२	मोरिया पुरानो खानी गैरि गाउँ खानेपानी मर्मत	८	१५०
३३	खानी खोला तल्लो भन्ज्याङ मोरिया खानेपानी	८	१५०
३४	चोपखोल्छी खानेपानी मर्मत	८	१००
३५	छाप खानेपानी	८	५०
३६	सिचाई तर्फ	८	
३७	रातोमाटे आकासे फाट सिचाई कुलो मर्मत सम्भार	८	५०
३८	हाडी खोला जुरी खेत सिचाई योजना	८	५०
३९	खेलकुद तर्फ	८	
४०	भोर्ले फुटबल ग्राउण्ड निर्माण	८	१००
४१	एम्बुलेन्स खरिद गर्न पहल	८	१००
४२	शिक्षा तर्फ	८	
४३	विद्यालय निजी स्रोत शिक्षक तलब भत्ता तथा शैक्षिक विकास	८	३१९
hDdf			११५१९

बाँकी पृष्ठ ५ मा

स्थानीय तहको बजेटको ढाँचा एकातिर वितरण अर्कैतिर

स्थानीय तहलाई अनुदान वितरण गर्ने सम्वन्धमा अहिले सरकारले बनाएको ढाँचा समानता र स्वच्छताको सिद्धान्तसँग मेल खाँदैन । यो ढाँचा शहरकेन्द्रित देखिएको छ । सुत्रमा बढि जोड दिइएको छ ।

योभन्दा हाल साविकको अनुदान वितरणको प्रक्रिया धेरै हदसम्म उपयुक्त देखिन्छ । यसले पहिले सबै स्थानीय निकायलाई समान दरमा न्युनतम रकम दिने व्यवस्था गरेको थियो । उदाहरणका लागि १ अर्ब रकममध्ये ३० करोड रूपैयाँ सबै स्थानीय निकायलाई बराबरी बाँडेर र बाँकी ७० करोड रकम भने सुत्रमा आधारित रहेर वितरण गरिन्थ्यो । तर, अहिले भने न्यूनतम रकम नछुट्याइकन सोझै सुत्रमा आधारित रहेर वितरण गर्ने भनिएको छ । यसले समानता कायम गर्न गाह्रो हुन्छ । हाल ७० प्रतिशत भार जनसंख्या, १५ प्रतिशत भार विकास लागत र १५ प्रतिशत क्षेत्रफलको आधारमा तय गरिएको छ ।

गाविस (हाल गाउपालिका)ले अब १५ करोड रूपैयाँमा चित्त बुझाउनु पर्ने हुन्छ । आगामी आवको लागि पेश भएको बजेटले वित्तीय समानीकरण (निशर्त) अनुदान दिँदा पनि सुत्रलाई बढि प्राथमिकता दिएको छ । यसले गाउँपालिकाले न्युनतम १० करोड र अधिकतम ३९ करोड रूपैयाँ पाउने व्यवस्था गरेको छ । तर, सुत्रको आधारमा जाँदा हुम्लाको नाम्खा जस्तो गाविसले १० करोड ५१ लाख रकम मात्र पाउने छ । जबकि नाम्खा गाविसको क्षेत्रफल ५ जिल्ला बराबर छ । भक्तपुर, ललितपुर, काठमाडौं, पर्वत, तेह्रथुम, धनकुटाको कुल क्षेत्रफल जति नै छ ।

नाम्खाको क्षेत्रफल ठुलो भएकै कारणले यहाँ बढि रकम जानुपर्थ्यो भन्ने मरो पनि तर्क होइन । त्यहा छरिएका बस्ति होलान्, अधिकांश भाग वनजंगलले ढाकिएको होला तर पनि समानताको सिद्धान्तमा आधारित भएर हेर्ने हो भने त्यहाँका मानिसहरूले आधारभुत सामाजिक सेवा प्राप्त गर्न कति कठिन छ भन्ने विषय पनि हेर्नुपर्ने पर्दथ्यो ?

तराईका जिल्लामा १ किलोमिटर बाटो बनाउनु परे १० लाख रूपैयाँ भएपुग्छ, हिमाली क्षेत्रका जिल्लामा त्यति नै दुरीको बाटो बनाउनु परे ६० लाख रूपैयाँ लाग्छ । यस्ता पक्षहरूलाई पनि ध्यानमा राख्नुपर्नेछ । न्युनतम रकम पठाउने व्यवस्था नगर्ने हो भने पनि कम्तिमा विकासमा पछाडि परेका यस्ता क्षेत्रलाई सुत्रमा आधारित रहेर रकम पठाउदा माथिल्लो सीमा अर्थात् ३९ करोड रूपैयाँ त पठाउनु पर्दथ्यो ।

अहिलेको वितरण सुत्र अनुसार जाने हो भने पहिले ३० करोड रूपैयाँ पाइरहेका अहिलेको वितरण सुत्रले जनसंख्याको आधारलाई बढि महत्व दिइएको छ । हाम्रो देशमा अहिले धेरै जनसंख्या नै शहरमा छन् । जनसंख्या धेरै भएको स्थानमा त्यसै पनि स्रोत र साधन धेरै हुन्छ ।

गढीको बजेट ३0 करोड ६७ लाख ८२ हजार

◆ विकास समाचारदाता

मकवानपुर गढी गाउँपालिकाले आगामी आर्थिक बर्षका लागि ३० करोड ६७ लाख ८२ हजार रूपैयाँ बराबरको बजेट ल्याएको छ । पहिलो गाउँसभा मार्फत गाउँपालिकाका लागि चाहिने बजेट प्रस्तुत गरिएको हो ।

साउन १ गतेबाट लागूहुनेगरी मकवानपुर गढी गाउँपालिकाका अध्यक्ष बिदुर हुमागाँईले आन्तरिक र बाहिृय गरी ३० करोड रूपैयाँ भन्दा माथीको बजेट प्रस्तुत गरे ।

गाउँपालिकामा आगामी आर्थिक बर्षमा गरिने सबैखालका कायृत्रम समेटिएको बजेटमा पुर्वाधार विकाश, सडक निर्माण र यातायात, सिंचाई, भवन निर्माण तथा बस्ती बिकाश, बिधुतीकरण एबं बैकल्पीक उर्जा, सूचना तथा संचार, खेलकुद बिकाश, वन वातावरण, भूसंरक्षण, बिपद ब्याबस्थापनका क्षेत्रमा बजेटले प्राथमिकता पाएको छ ।

यसैगरी बस्ति संरक्षण, भूउपयोग तथा संरक्षण, आर्थिक बिकाशका लागि कृर्षि पशुपालन, घरेलु तथा बाणिज्य क्षेत्र, पर्यटन प्रर्बदन र बिकाश, शैक्षिक बिकाश, स्वास्थ्य क्षेत्रमा सुधार, खानेपानी र सरसफाई, संस्कृति प्रर्बदन र बिकाश, लैङिक समानता र समाबेसीकरण लगायतका क्षेत्रमा बजेटबाट प्राथमिकता दिइएको गाउँपालिका अध्यक्ष हुमागाईले बताए ।

१८ पृष्ट लामो निति तथा कार्यक्रममा गढी गाउँपालिकाका सबै सरोकारवालाहरू संगको छलफलबाट तयार पारिएको हो । आजको निति कार्यक्रममा सबै बजेट खर्च गर्नका लागि सबैभन्दा बढी नेपाल सरकार वित्तीय समानिकरणबाट १६ कर ोड ८५ लाख ६९ हजार रूपैयाँ आउने अपेक्षा गरिएको छ । त्यसैगरी सरकार बाट अर्को ११ करोड ५७ लाख १३ हजार रूपैयाँ, प्राकृतिक श्रोतबाट प्राप्त अनुदान एक करोड, आन्तरिक श्रोतबाट एक करोड रूपैयाँ, अन्य आमदानी २५ लाख रूपैयाँ हुने र यसैबाट बिभीन्न शिर्षकमा खर्च गरिने अध्यक्ष हुमागाईले बताए ।

निति तथा कार्यक्रम आज प्रस्तुत गरिएपनि दफावार रूपमा पछी गाउँपालिकाले निणय गरिने छ । गढी गाउँपालिकामा स्वास्थ्यको स्तरमा बृद्धी गर्नका लागि २५ शैयाको अस्पताल निर्माणका लागि जोड दिइने बताइएको छ । शिशु र बाल, मातृ मृत्युदरलाई घटाउनका लागि महिलाको प्रजनन् स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउनका लागि बर्थिङ सेन्टरमा सुत्केरी गराउने परिपाटीलाई जोड दिनका लागि सुत्केरी भत्तामा गाउँपालिकाले एक हजार रूपैयाँ थपगरी २ हजार रूपैयाँ उपलब्ध गराउने भएको छ । अहिलेपनि सरकारले भने स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुने महिलालाई एक हजार रूपैयाँ प्रदान गर्दै आएको छ । आकस्मिक रूपमा हुने आगलागी पिडीतका लागि गाउँपालिकाले पाँच हजार रूपैयाँ दिने घर निर्माण गर्नका लागि ३ बण्डल सम्म जस्तापाता दिने पनि निति तथा कार्यक्रममा प्रस्तुत गरिएको थियो ।

गढी गाउँपालिकामा पनि भुकम्प पिडीतहरू धेरैनै भएकाले उनिहरूलाई तत्काल घर निर्माण गर्ने वातावरण तयार गर्नका लागि सरकार संग पहलको काम गरिने भएको छ ।

j8f g+(

q=;+	cfof]hgfsf]gfd	j8f g+	ljlgofl]h t ah]6 -? xhf/Dff_
१	चित्लाङ खानेपानी योजना साविक वडा नं.५	९	१०००
२	चित्लाङ स्वास्थ्यचौकी स्लयाव ढलान योजना	९	७००
३	मर्को कुलो	९	५००
४	नारयणहिटी कुचुब सडक ढलान	९	५००
५	रातोमाटे खानेपानी	९	५००
६	सिरुडाँडा खानेपानी	९	५००
७	सिमखोरिया खर्क डाँडागाउ खानेपानी	९	५००
८	टोगार खानेपानी	९	२००
९	स्वच्छन्द भैरब मन्दिर पिकनिक स्पर्ट	९	१००
१०	ताकातार खर्क कपुगाउँ वज्रमाट सडक	९	१७००
११	चापाखोला खोला भण्डार खर्क कृषि सडक	९	१०००
१२	मुलपानी जुगेखोला कृषि सडक	९	३००
१३	विचारी थोक कृषि सडक	९	५००
१४	नयाँपौवा गुर्जुधारा बाटो स्लावढलान	९	५००
१५	राजकुलो (साविक १, २, ४, ५)	९	१०००
	जम्मा		९५००

j8f g+!)

क्र.स.	योजनाको नाम	वडा नं.	रकम रु.
१	कलाटू सडक	१०	२०००
२	तल्लो विसिङखेल खरीडाडा लामीडाडा सडक	१०	१०००
३	कमेरी धाराचौर सितापाइला सडक	१०	९००
४	सात बाहिनी महादेव स्थान सडक	१०	५००
५	टौखेल कृषि सेवा केन्द्र सडक	१०	५००
६	सोसिण्डोल कृषि सडक	१०	५००
७	अम्पूडोल कृषि सडक	१०	१५०
८	मूल सडक टौखेल बस्ती कृषि कडक	१०	२००
९	महादेवस्थान धाराचौर सडक	१०	१५०
१०	टौखेल नाखण्डे खानेपानी	१०	९००
११	तल्लो विसिङखेल खानेपानी	१०	५००
१२	ठूलोचौर खानेपानी	१०	५००
१३	कलाटू खानेपानी	१०	२००
१४	टौडार खानेपानी	१०	१००
१५	अम्पूडोल खानेपानी	१०	३५०
१६	नाटेश्वर मा.वि.शैक्षिक सूधार	१०	५००
१७	चम्पेश्वर नि.मा.वि.भौतिक सूधार	१०	१५०
१८	विसिङखेल खेल मैदान पूर्वाधार विकास	१०	१००
१९	विविध योजना तथा कार्यक्रम	१०	३००
	जम्मा		९५००

j8f g+!!

q=;+	of]hgfsf]gfd	j8f	/sd ?=
१	महाकाल लेन्खु सडक	११	१०००
२	नौखण्डे वडा कार्यालय सडक ढलान	११	१०००
३	देउराली पहलमान टोल महाकाल सडक	११	१०००
४	नौखण्डे गैरीधारा महाकाल सडकस्तरीकरण	११	७००
५	मलागिरी मेलखोला सडक	११	६००
६	ठाडे तलाउ सडक	११	६००
७	ताराखोला बाल उद्यान निर्माण	११	५१९
८	महाकाल खानेपानी योजना	११	५००
९	देउराली वज्रबाराही सडक	११	५००
१०	छातेटोल फलाटे ग्रामिण सडक	११	५००
११	नागझाल ग्रामिण सडक स्तरीकरण	११	५००
१२	मेलखोला ठाठे सडक विस्तार	११	५००
१३	तरकारी संकलन केन्द्र, डाँडीघाट	११	५००
१४	अष्टमान खेलकुद मैदान निर्माण	११	५००
१५	डाडीघाट सडक स्तरीकरण	११	४००
१६	चित्रे कुवापानी सडक स्तरीकरण	११	४००
१७	बागेश्वरी मा.वि. बाटो तथा घेराबार निर्माण	११	३५०
१८	छातेटोल खानेपानी योजना	११	३००
१९	फलाटे खानेपानी योजना मर्मत	११	१००
२०	ठाडे लेन्खु सडक	११	२००
२१	मेलखोला देवतास्थान घेराबार	११	१००
२२	महाकाल प्रा वि.शौचालय निर्माण	११	१५०
२३	सार्वजनिक शौचालय मर्मत, नौखण्डे	११	५०
२४	महाकाल घाटेपाटी निर्माण	११	१५०
२५	बागेश्वरी मा.वि. खानेपानी मर्मत	११	५०
२६	माथिल्लो मलागिरी खेलकुद मैदान निर्माण	११	१५०
२७	माथिल्लो महाँकाल सडक वाल निर्माण	११	२००
	hDdf		११५१९

j8f g+!@

क्र.स.	योजनाको नाम	वडा नं.	रकम (रु.हजारमा)
१	ताङका आधामारा लिती जगडाडा ग्रामिण कृषि सडक	१२	३०१९
२	नौखण्डे आधामारा लिती जगडाड ग्रामिण कृषि सडक	१२	७००
३	ब्लेटोल डाडीघाट ग्रामिण कृषि सडक	१२	५००
४	पोखरी चौर सलामपुर ग्रामीण कृषि सडक	१२	७००
५	दोभान घले गाउ मनकामना ग्रामिण सडक	१२	१०००
६	बसन्त गुरुङगाउ ग्रामिण सडक	१२	५००
७	झाप्रे आलमपुर मनकामना ग्रामिण सडक	१२	५००
८	गैरी गाउ सडक	१२	३००
९	मेत्राङ धुसेनी ग्रामिण सडक	१२	२००
१०	आधामारा दमुवा सल्ले ग्रामिण कृषि सडक	१२	३००
११	लिती कुण्डली तामे ग्रामिण कृषि सडक	१२	३००
१२	झाप्रे घटेखोला वडा कार्यालय जोड्ने सडक	१२	४००
१३	बसन्त गुरुङगाउ खानेपानी	१२	५००
१४	घलेगाउ बोम्पो डाडा खानेपानी	१२	२००
१५	लामाटोल झाम्प्रे खानेपानी	१२	२००
१६	गौरी गाउ वाइबाटोल खानेपानी	१२	१००
१७	जगडाडा खाने पानी	१२	१००
१८	नागदह प्रा वि खानेपानी	१२	१००
१९	बलजेठी मुहान देखि गोङबा टोल मोक्तान टोल खानेपानी	१२	१००
२०	खानेपानी योजना आधामार	१२	२००
२१	दोभान खोलाबाट वडा कार्यालय खानेपानी	१२	५००
२२	गैरी गाउ खेलकुद मैदान निर्माण	१२	५००
२३	नागदह खेलकुद मैदान निर्माण	१२	३००
२४	नगर स्तरीय मार्सल आर्टस प्रतियोगिता आयोजना	१२	१००
२५	चर्च भवन निर्माण गैरी गाउ	१२	२००
	जम्मा		११५१९

बकैया गाउँपालिकामा सुकुम्बासी समस्या समाधानमा जोड

◆ विकास समाचारदाता

मकवानपुरकै सबैभन्दा ठुलो गाउँपालिका बकैया गाउँपालिकाको पहिलो गाउँसभाले आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को लागि ४२ करोड,६९ लाख २७ हजार रूपैंयाको अनुमानित आयब्याय विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

बकैया गाउँपालिकामा भएको पहिलो गाउँसभामा आर्थिक विधेयक प्रस्तुत गर्दै गाउँपालिका उपाध्यक्ष सरला बोलखेले आन्तरिक आम्दानी तर्फ ८० लाख रूपैंया, वित्तिय समानिकरण अनुदान तर्फ २६ करोड ९७ लाख २३ हजार, शसर्त अनुदान तर्फ १३ करोड ९२ लाख तथा आन्तरिक आय र मौज्याद तर्फ १ करोड ८० लाख रूपैंयाको बजेत विनियोजन गरिएको हो । बजेटमा बकैयामा रहेको ४० प्रतिशत परिवारसँग जग्गाधनि प्रमाणपत्र नभएको भन्दै जग्गाको नाप/नक्सा गर्दै प्रमाणपत्र वितरण कार्यक्रम, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रलाई १५ शैयाको अस्पताल बनाउने, बकैया गाउँपालिकाको सबै वडाहरूलाई मुख्य राजमार्गसँग जोडने मुख्य योजना रहेको छ ।

नीति तथा कार्यक्रमले शिक्षक, सरकारी कर्मचारी, स्थीाय बुद्धिजिवी तथा राजनीतिक दलका नेताहरूको छोराछोरी सामुदायिक विद्यालयमा पढाउनु पर्ने, सार्वजनिक स्थलमा शौचालय निर्माण, सबै वडा कार्यालयमा इ-सेवा, सामुदायिक रेडियो सञ्चालन गर्ने तयारी, गाउँपालिकाको केन्द्र हात्तिसुडेमा राख्ने प्रस्ताव समेत भएको छ ।

कार्यक्रममा उठेको विषयमा गाउँपालिकाका अध्यक्ष दामोर खनालले प्रष्ट पारेका थिए । कार्यक्रममा स्थानीय राजनीतिक दलका नेताहरूको समेत सहभागिता रहेको थियो ।

स्थानीय तहलाई सहजीकरण गरेको हो, नियन्त्रण हैन-मन्त्रालय

◆ विकास समाचारदाता

स्थानीय तह कार्यान्वयनका क्रममा सहजीकरण गर्दा सरकारले स्थानीय तहमाथी नियन्त्रण गर्न खोजेको आरोप लगाएको संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास अधिकारीहरूले गुनासो गरेका छन् ।

मन्त्रालयले आयोजना गरेको पत्रकार भेटघाट कार्यक्रममा उपप्रधानमन्त्री बिजयकुमार गच्छदारले संक्रमणकालीन अवस्थामा मन्त्रालयले सहजीकरण गरेको तर हस्तक्षेप गरेको आरोप लागेको गुनासो गरे । 'नयाँ स्थानीय तहमाथी नियन्त्रण वा हस्तक्षेप गर्ने हाम्रो कुनै नियत छैन, तर आरोप लागिरहेको छ,' गच्छदारले भने, 'स्थानीय तह कार्यान्वयनमा सहजीकरण मात्रै होइन, आवश्यक ऐन कानुनहरु फास्ट ट्र्याकबाट बनाईरहेका छौं ।'

मन्त्रालयका सचिव दिनेश थपलिया गच्छदारभन्दा बढी रूष्ट देखिन्थे । 'हस्तक्षेप भयो भनेर गठन आदेश नै खारेज गरौं न ! ऐन जारी भईसकेको छैन । अनि कसरी चल्दो रहेछ सिफारिस ?' थपलियाले भने, '७४४ स्थानीय तहमा बेग्लाबेग्लै ढाँचाको सिफरिस बन्यो भने विदेश जाँदा समस्या पर्छ । त्यही भएर सिफारिसको ढाँचामा एकरूपता ल्याउन मन्त्रालयले सहजीकरण गरेको हो ।'

बेग्लाबेग्लै ढाँचाको सिफारिस हुँदा विदेश जाँदा र अन्य प्रयोजनको काममा असर पुग्ने मन्त्रालयको जिकीर छ । मन्त्रालयले सहसचिव रूद्रसिंह तामाङको संयोजकत्वमा ६४ वटा सिफारिससम्बन्धि ढाँचा तयार पारेको छ । 'सिफारिसको ढाँचा देशभर एउटै हुनुपर्छ । नागरिकता, नामसारी, चारकिल्ला प्रमाणितलगायतका ६४ वटा सिफारिसको एउटै ढाँचा बनाएका छौं,' थपलियाले भने, 'सिफारिस मात्रै होइन, कानुनको ढाँचा पनि एउटै चाहिन्छ । नभए बेग्लाबेग्लै ढाँचाका कानुन बन्यो भने पनि समस्या हुन्छ । त्यही भएर कानुनको ढाँचा पनि बनाएका हौं ।'

स्थानीय तहको समग्र विकासको ढाँचा पनि निर्माण गर्ने थपलियाले बताए । स्वायत्तालाई अतिरञ्जित दृष्टिकोणबाट बुझेको थपलियाको निष्कर्ष छ । 'स्वायत्तता भनेको जसलाई जे मन लाग्यो त्यो गर्न पाउने व्यवस्था होइन,' थपलियाले भने, 'कसैलाई जे मन लाग्यो, त्यो गर्न पाएन भनेर मन्त्रालयलाई हस्तक्षेपकारीको आरोप लाउँछ भने, मन्त्रालय हस्तक्षेपकारी नै हो ।'

रोजगार हुने अवसर !

कम्प्युटरमा पेजमेकर चलाउन सक्ने नेपाली टाइप गर्न सक्ने डिजाइनमा रुची भएका इमान्दार युवा युवतीलाई स्वरोजगार हुने अवसर छ ।

;Dks{
(*$%)^*)&)

थाहानगरको बजेटको विषयमा कस्ले के भने ?

◆ विकास समाचारदाता

थाहा नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४/०७५ को बजेट सार्वजनिक भएपछि त्यस सम्बन्धमा व्यापक प्रतिक्रिया आएको छ । गतवर्षहरूको तुलनामा यसवर्षबाट स्थानीय तहमा जनप्रतिनीधि आएपछि झन बजेटको विषयमा टिका टिप्पणी बढि भएको हो ।

थाहानगरको बजेटको सम्बन्धमा थाहा-४ का बिनोद लामा भन्छन्-'बजेट तयारीको निम्ति कम समय हुनु, नगरको कुनै गुरू योजना नहुनु, निर्वाचित जन प्रतिनिधिहरूमा कम अनुभव हुनु, आदिको कारण थाहानगरको नीति तथा कार्यक्रम कृषि, शिक्षा, पर्यटन र पुर्वाधार, थाहा नगरको समृद्धिको आधारु भन्ने नारालाई उति सारो आत्मसात गरेको देखिएन ।' उनले सामाजिक संजाल फेसबुकमा भनेकाछन्-'तर जे जति क्षेत्रमा बजेट बिनियोजन भएको छ त्यसको अधिक उपयोग हुने वातावरण श्रृजना गराऔं र अर्को वर्ष थाहानगरको कृषि, शिक्षा, पर्यटन, पुर्वाधार लागायतको गुरू योजना निर्माण गरि सोही बमोजिम बजेट बिनियोजन गर्न जन प्रतिनिधिहरूलाई नैतिक दवाब दिने कार्यमा थाहानगरको आम जन समुदाय, सामाजिक संघ संस्था, विकासप्रेमी सबै सकृय होऔं ।'

नेकपा एमालेका पूर्व थाहानगर कमिटि अध्यक्ष समेत रहेका अच्युतम प्रसाद ढकालले भिजन मिसन ड्रिम र रिस्क नभएका लिडरसंग सम्बृद्ध थाहानगरको सपना देख्नु बेकार भएको फेसबुक मार्फत नै भनेका छन् । उनले भने-'थाहानगरमा खबरदारी नगर्ने हो भने नेता र उस्का आसेपासे सम्वृद्ध होला थाहानगर हुँदैन ।' यसका लागि नागरिकहरूलाई जागरूप हुन फेसबुकमै अनुरोध गरेका छन् । थाहानगरको आर्थिक वर्ष ०७४/०७५ सार्वजनिक बजेटको विषयमा लक्ष्मण विष्टले नगरमा विकास गर्नु राम्रो कुरा हो, जुन टोल भेलादेखि नगरसभा वा बजेट विनियोजन हुँदासम्म ७ चरण पार गर्नु पर्ने बताएकाछन् । उनले भने-प्रत्येक वडामा ३ चरणसम्म पूरा गरिएको देखिन्छ तर ४ चरण जुन महत्वपूर्ण चरण हो । यसमा वडाको मुख्य योजनादेखि साना-साना योजनाहरूको पनि त्यही वडा बासिहरूले नै भेला भई प्राथमिकरण तोकि जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरूले त्यसलाई अनुमोदन गरेर मात्र गर्ने हो । तर वडा समितिले नै आफू खुसी बजेट बिनियोजन गरिएको छ । राष्ट्रिय जनमोर्चाको मकवानपुर जिल्ला अध्यक्ष समेत रहेका विष्टले अहिलेको बजेट प्राथमिकिकरण प्रक्रियालाई कनुनी गल्ती भनेका छन् । थाहानगरले नीति तथा कायर्कम धेरै पास गरेको छ, यसलाई सफल बनाउनका लागि हरेक बिषयहरूको मास्टर प्लानिङ नबनाई सफल हुनेवाला छैन भनेका छन् । उनले भने-'पहिला गर्नु पर्ने काम भनेको डिपिआरत्यसमा पनि कृषि र पर्यटन डिपिआर बनाउन अगाडि बढ्नुपर्छ ।' थाहानगरको बजेटको विषयमा एकजना युवा सानोबाबु मोक्तानले वडा भेला बिना सुचना गराइयो भन्ने प्रतिक्रिया दिएका छन् । मोक्तानले पर्यटन कला साहित्यलाई पनि अलि प्राथमिकिकरण गराएको भए राम्रो हुने प्रतिक्रिया दिएका छन् । मोक्तानले सडक सिंचाइलाई मात्र अलि बढी प्राथमिकता भएको, जहाँ जति बजेट पारि एको छ त्यस क्षेत्रको ठोस अध्ययन भएको छैन भन्ने प्रतिक्रिया उनको रहेको छ । अपाङ्ग सरोकार समितिका बज्रवाराहीका शालिकराम अधिकारीले बजेटको सम्बन्धमा कुरो एकातिर, काम एर्कातिर भन्ने प्रतिक्रिया दिएकाछन् ।

वैदेशिक रोजगारको क्रममा रहेका यादवजंग रायमाझीले मठ, मन्दीर, गुम्बा, चर्च निर्माणमा जत्ती मात्रै रकम पनि स्वास्थ्य क्षेत्रमा पर्न सकेको देखिएन भन्ने प्रतिक्रिया दिएका छन् । उनले मकवानपुर भु-स्खलनको उच्च जोखिममा रहेको जिल्ला हो र त्यसको मुख्य कारण जथाभाबी खनिएको बाटो हो । त्यही जोखिम बढाउदै नयाँ सडकको टूयाक खोल्ने काममा बजेट खर्चिएको देखिएको बताएकाछन् । बाटोलाई पक्की गर्ने तर्फ उदाशिनता देखियो । एउटा दलले नगरपालिकालाई सुझाब दिन भ्यायो तर आफ्नो दलको प्रतीनिधी अध्यक्ष भएको वार्डमा सायद सुझाब दिन भुलेछ र ब्यक्तीको घर घरसम्म जाने बाटोलाई मात्र प्रमुखता दिईएछ । यस्तै अन्य जनप्रतीनिधिले पनि आफ्नो वरपर बजेट छरेकैले होला कृषि र पर्यटन नारामा मात्र सिमित बनाईयो । गृहकार्यको कमी टड्कारो देखिएको रायमाझीको प्रतिक्रिया छ ।

आग्राका विनायक गोलेले भने-'केहि रूपमा असमत रहे पनि अहिलेको जनप्रतिनिधिले आफुले बोलेका कुरा काममा अगाडि बढेको देख्छु यो पटक जेहोस चुनावी नाराको आधारमा गरेको बजेटिङ गरेको जस्तो देखिन्छ बरू त्यो लगानी राम्रोसँग लगानी भयो भएन अनुगमन गर्नु र पछिको योजनामा अगाडि देखिनै चनाखो हुन जरूरी देखिन्छ, हाम्रो दायित्व हुने देखिन्छ ।' जनप्रतिनिधि नहुँदा कर्मचारी तन्त्रको चलखेलको कारणले विभिन्न ठाउँमा कमिसनको लोभमा 'कागज चुस्तै, काम उस्तै' गर्ने कर्मचारीहरू कतिपयलाई विप्लब समुहको कालोमोसोको पात्र त कहि अख्तियारको कठघरामा त्यसैले त्यस्तो हुन नदिन सबै सजक हुन अनुरोध छ गरिएको छ । उनले भनेका छन्-'थाहानगरबासी जनप्रतिनिधि लाईपनि के खोज्छ कानो आँखा भन्ने ।' अर्का वैदेशिक रोजगारकै क्रममा रहेका मनिष लामा भन्छन्-'मनोमानी ढंगबाट बजेट विनियोजन भएको छ ।' उनले फेसबुक मार्फत यस्तो प्रतिक्रिया दिएका हुन् ।

पालुङका इनोसेन्ट अनन्तले भने-'यस्तै हो २ नंम्बरमा अध्यक्ष एमाले बोल्ने कुरै भएन अन्य सदस्यहरू माओवादी, घरै नभए को ठाउँ मा र २०७४/१र१५ मा मात्रै मर्मत सकेको बाटो मा ४ लाख पारी हाले, यत्ति भए पछि के चाईयो र ? कांग्रेस माओवादिको दोस्ती बोल्ने कुरै भएन अब बांकी जनमोर्चाको र राप्रपाको कुरा आईगो अनि अस्ति मात्रै पत्रकारहरूले विज्ञप्ती बुझाएको बिर्सिएछन मेयर साबले ।' उनले फेसबुकमै लेखेका छन्-'अघिल्लो बर्ष मात्रै ५ लाख को बजेटले २०७४ बैशाख १५ मा मर्मत सम्पन्न भएको सडकमा फेरि ४ लाखको बजेट छुट्याएकोमा दुख लाग्यो, अर्को कुरा जुन टोलमा २०७२ सालको बिनासकारी भुकम्पको कराण बस्ति नै स्थान्तरीत भएका छन त्यस बाटोलाई १ लाख रे । यो सडकमा मात्र बजेट खर्च गर्नु भन्दा अत्यावश्क कुराको पहिचान गरि बजेट छुट्याउनु पर्थ्यो । शिक्षा स्वस्थ्यमा बजेट देखिएन ।'

बजेटको विषयमा शम्भु अधिकारीले फेसबुकमा प्रतिक्रिया दिदै भनेका छन्-'यो बिना तयारीको बजेट जस्तो लाग्यो, समग्र नगरलाइ यो बजेटले रिझाउन सकेको देखिएन । सूचना तथा पत्रकारलाई यो बजेटले छुन सकेको छैन, पर्यटन लाई पनि कम भो ।'

राप्रपाका थाहानगर अध्यक्ष समेत रहेका हरेराम कार्कीले भने-'कृषि क्षेत्र समेटियन, युवामुखी कार्यक्रम समेटिएन, जनप्रतिनिधिहरूको मनोमानी देखियो, नगर को विकास बाटो मात्र रहेछ भन्ने देखियो, शिक्षा र स्वस्थ्यमा लगानी कम दखियो, खेलकुद क्षत्रमा लगानी देखिएन।'

अशोक तामाङ तामाङले ब्यङग्यात्मक शैलमि फेलबुकमा लेखेका छन्-'बजेट अनुसर कम गर्ने हो, न देखाउने मात्र हो ? बाटो खन्ने निहुँमा बजेट आउँदो डोजरको चुचोले मात्र छोएर जन्छ बजेट सकियो भनिदिन्छ ।' थाहानगरको बजेटको विषयमा कृष्ण बहादुर विष्टले यसबारेमा केही भन्न मनै लागेन, मन लाग्दी गरे हुन्छ भनेका छन् ।

नेपाल सरकारको सूचना

~~हाम्रो हरेक कदमहरु राष्ट्रिय स्वार्थबाट~~

~~प्रेरित हुने संस्कृतिको~~

~~विकास गरौं~~ ।

नेपाल सरकार
;"rgf tyf ;~rf/ dGqfno
सूचना विभाग

थाहा नगरपालिकाको सूचना

थाहा नगरपालिका अन्तर्गत रहेका (साविक दामन, पालुङ र बज्रवाराही गाविस) मा विभिन्न पेशा व्यवशाय गरी रहनु भएका व्यवशायीहरुले नगरपालिकामा व्यवशाय दर्ता नगरी संचालन गरिरहेको पाइएकोले त्यस्ता व्यवशायीहरुले नगरपालिकामा व्यवशाय दर्ता गरी नगरपालिकाबाट दर्ता प्रमाणपत्र लिएर मात्र संचालन गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ । साथै, व्यवशाय दर्ता गरी संचालन गरिरहेका व्यवहायीहरुले आर्थिक वर्ष २०७३/०७४ को लागि नगरपालिकामा आई आफ्नो व्यवशाय नवीकरण गरेर मात्र संचालन गर्नुहुन यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

थाहा नगरपालिका
gu/ sfo{kflnsf
इन्द्रायणी चौर, मकवानपुर

अनलाईनबाटै
ufpB/sf va/, ca ljZje/
www.bikaskhabar.com
लगअन गर्नुहोस् ।

'तपाई जहाँ, विकासखबर त्यहाँ'
दैनिक कुर्नै पर्दैन
पलपलको खबर....

विकासखबर डट.कम.
इमेल:
bikaskhabar@gmail.com

● ljsf; ldl8ofsf nflu kþfzs :सुरजकुमार भुजेल (९८५५०६८६९५)● kþGw lgb]{zs÷;Dkfbs : कुमार नेगी (९८५५०६८०७०)● ;dfrf/ ;Dkfbs : अशोकसुजन श्रेष्ठ (९८५५०६८३५३)● sfof{no : थाहा-८, मकवानपुर● db|f : श्रेया अफसेट प्रेस हेटौंडा ● Od]n : bikaskhabargmail.com